

Brussel, 14 oktober 2024
(OR. en)

14459/24

CLIMA 355
ENV 996
ONU 115
DEVGEN 147
ECOFIN 1140
ENER 502
MAR 159
AVIATION 138
ICAO 44

RESULTAAT BESPREKINGEN

van:	het secretariaat-generaal van de Raad
d.d.:	14 oktober 2024
aan:	de delegaties
nr. vorig doc.:	14218/24
Betreft:	Vorbereidingen voor de 29e Conferentie van de Partijen (COP29) bij het Raamverdrag van de Verenigde Naties inzake klimaatverandering (UNFCCC) (Bakoe, 11-22 november 2024) – Conclusies van de Raad

De delegaties vinden in de bijlage de conclusies van de Raad over bovengenoemd onderwerp, die de Raad tijdens zijn 4050e zitting, op 14 oktober 2024, heeft goedgekeurd.

Voorbereidingen voor de 29e Conferentie van de Partijen (COP29) bij het Raamverdrag van de Verenigde Naties inzake klimaatverandering (UNFCCC)

(Bakoe, 11-22 november 2024)

- Conclusies van de Raad -

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE:

URGENTIE VAN KLIMAATACTIE

1. ONDERSTREEPT dat klimaatverandering een existentiële bedreiging vormt voor de mensheid, ecosystemen en biodiversiteit, alsook voor de vrede en veiligheid, waarbij geen land, gebied of regio gespaard blijft; SPREEKT ZIJN DIEPE BEZORGDHEID UIT over de toenemende intensiteit en frequentie van extreme weersomstandigheden overal ter wereld, waaronder hittegolven, natuurbranden, droogtes en overstromingen; BETREURT de gevolgen daarvan voor de menselijke gezondheid, de biodiversiteit, terrestrische en mariene ecosystemen, en het toenemende verlies van mensenlevens; BENADRUKT de uiterst dringende noodzaak om de mondiale respons op de klimaatcrisis in dit kritieke decennium te intensiveren middels ambitieuze en aanzienlijk versterkte mitigatie- en adaptatiemaatregelen door alle landen, in overeenstemming met de doelstellingen van de Overeenkomst van Parijs, die bijdragen aan de bescherming van mensen, hun bestaansmiddelen, de economie, voedselsystemen, de biodiversiteit en ecosystemen;
2. BENADRUKT de noodzaak van een snelle wereldwijde transitie naar klimaatneutrale, veerkrachtige, natuurpositieve en circulaire, hulpbronnenefficiënte economieën en samenlevingen die wereldwijd zorgen voor nieuwe en fatsoenlijke banen en groei. Deze transitie moet plaatsvinden in een tempo en op een schaal die overeenstemt met een beperking van de opwarming van de aarde tot 1,5 °C, en moet rechtvaardig en inclusief zijn, een op mensenrechten gebaseerde aanpak bevorderen en ervoor zorgen dat niemand wordt achtergelaten; ZIET ERNAAR UIT met mondiale partners samen te werken teneinde in de transitie de kansen te grijpen en de uitdagingen het hoofd te bieden;

3. ONDERSTREEPT de kansen en nevenvoordelen die ambitieuze klimaatactie biedt, niet alleen ten behoeve van de planeet en de wereldeconomie, maar ook voor de mensen, in de zin van een betere levensstandaard, gezondheid, verhoogde waterzekerheid, duurzame voedselsystemen en betaalbare energieprijzen; WIJST EROP dat alle samenlevingen, wanneer ze middels investeringen in onderwijs, wetenschap, innovatie en groene banen en vaardigheden hun economische concurrentievermogen behouden en sociale inclusiviteit bevorderen, kunnen profiteren van een rechtvaardige en billijke groene transitie naar een nieuw groen economisch model; HERINNERT ERAAN dat de kosten van niet-handelen veel hoger zijn dan de kosten van een ordelijk en rechtvaardig transitietraject; HERHAALT voorts dat de uitvoering van de Overeenkomst van Parijs, de Agenda 2030 voor duurzame ontwikkeling en de actieagenda van Addis Abeba nauw met elkaar verbonden zijn;
4. WIJST ER NOGMAALS OP dat alle partijen, bij hun optreden om klimaatverandering tegen te gaan, hun verplichtingen op het gebied van mensenrechten moeten beschermen, respecteren, propageren en in acht nemen, net als het recht op een schoon, gezond en duurzaam milieu, de rechten van inheemse volken zoals uiteengezet in de VN-Verklaring over de rechten van inheemse volken, de rechten van lokale gemeenschappen, migranten, kinderen en adolescenten, ouderen, personen met een handicap en mensen in kwetsbare situaties, alsmede de gendergelijkheid, de empowerment van vrouwen en meisjes en de intergenerationele billijkheid; ERKENT in dit verband het werk van de speciale rapporteur voor de bevordering en bescherming van de mensenrechten in de context van klimaatverandering; BENADRUKT dat zinvolle publieke participatie, betrokkenheid en toegang tot informatie, onder meer voor het maatschappelijk middenveld, jonge mensen en alle belanghebbenden, van cruciaal belang zijn voor de bevordering van sociale rechtvaardigheid, billijkheid en inclusiviteit tijdens de wereldwijde transitie naar een klimaatneutrale en veerkrachtige planeet; HERHAALT dat de EU zich blijft inzetten voor deze waarden;

5. ONDERKENT de onderlinge afhankelijkheid van biodiversiteitsverlies, klimaatverandering, milieuverontreiniging en landdegradatie; WIJST NOGMAALS OP de bezorgdheid over de ernst en urgentie die het gevolg zijn van de onderling verbonden en versterkende drievoudige planetaire crisis van klimaatverandering, biodiversiteitsverlies en milieuverontreiniging, alsmede de verwoestijning, de aantasting van land, bodem en oceaan en de waterschaarste, overstromingen, droogtes en ontbossing, die een wereldwijde bedreiging vormen voor duurzame ontwikkeling; BEVESTIGT vastbesloten te zijn deze noodsituaties het hoofd te bieden met een doeltreffende, geïntegreerde en samenhangende aanpak die wederzijds voordelige strategieën omvat, met sterke sociale en ecologische waarborgen, onder meer via op de natuur gebaseerde oplossingen, bescherming van biodiversiteit en herstel van ecosystemen; BENADRUKT dat compromissen tot een minimum moeten worden beperkt, met name wat betreft het gebruik van land en biomassa; ZET ZICH STERK IN voor de elkaar wederzijds versterkende uitvoering van de Overeenkomst van Parijs, het mondiaal biodiversiteitskader van Kunming-Montreal, en het bereiken van mondiale bodemdegradatieneutraliteit en ROEPT OP tot nauwere en intensievere samenwerking en versterking van de synergieën tussen deze en andere multilaterale overeenkomsten;
6. BENADRUKT dat de 16e Conferentie van de Partijen bij het Verdrag inzake biologische diversiteit (VBD), de 29e Conferentie van de Partijen bij het Raamverdrag van de Verenigde Naties inzake klimaatverandering (UNFCCC) en de 16e Conferentie van de Partijen bij het Verdrag van de Verenigde Naties ter bestrijding van woestijnvorming (UNCCD) een unieke gelegenheid bieden voor de Verdragen van Rio om elkaar en de Agenda 2030 voor duurzame ontwikkeling van de VN en de bijbehorende duurzameontwikkelingsdoelen wederzijds te ondersteunen, en STEUNT de geïntensiverde samenwerking op nationaal niveau op het vlak van nationaal bepaalde bijdragen (NDC's), nationale adaptatieplannen (NAP's) en nationale biodiversiteitsstrategieën en -actieplannen (NBSAP's), en het werk van de Gezamenlijke verbindingsgroep van de Verdragen van Rio, met als doel de mogelijkheden voor gezamenlijke werkzaamheden tussen de partijen te verkennen;

7. BESCHOUWT de Top van de Toekomst als een beslissende mijlpaal voor het multilaterale systeem en de verwezenlijking van de duurzameontwikkelingsdoelen; VERWELKOMT internationale inspanningen om concrete stappen te ondernemen om te reageren op de nieuwe uitdagingen en kansen waarmee we nu en in de toekomst worden geconfronteerd, ten behoeve van de hele mensheid en toekomstige generaties, waaronder de hervorming van de mondiale financiële architectuur om een antwoord te bieden op de ernstige economische uitdagingen waarmee met name ontwikkelingslanden te kampen hebben, zoals schuldkwetsbaarheden, inflatie en de gevolgen van klimaatverandering, met inachtneming van de mandaten en procedures van internationale financiële instellingen;
8. SPREEKT ZIJN ERNSTIGE BEZORGDEHEID UIT over de schade aan het klimaat en het milieu, naast het enorme menselijk leed, dat wordt veroorzaakt door gewapende conflicten wereldwijd, en over het risico dat deze met zich meebrengen voor doeltreffende mondiale actie om de drievoudige planetaire crisis aan te pakken; BENADRUKT dat oorlogen ernstige secundaire gevolgen hebben voor de energie- en voedselzekerheid en bovendien de mondiale veiligheid en stabiliteit ondermijnen, en dat ze dringend en besluitvaardig door de internationale gemeenschap moeten worden aangepakt; HERHAALT in de krachtigste bewoordingen zijn veroordeling van de aanvalsoorlog van Rusland tegen Oekraïne, die niet alleen een grove schending vormt van het internationaal recht en leidt tot massaal verlies van mensenlevens en schadelijke gevolgen voor de gezondheid, mede voor burgers, maar die tevens tot directe schade aan de natuur en aantasting van het milieu op lange termijn leidt, risico's voor de nucleaire veiligheid met zich meebrengt, en ervoor zorgt dat de hoognodige maatregelen tegen klimaatverandering vertraging oplopen; looft, ZICH BEWUST VAN de Russische aansprakelijkheid uit hoofde van het internationaal recht voor alle schade die het gevolg is van zijn agressie tegen Oekraïne, de oprichting van het schaderegister voor Oekraïne en de lopende voorbereidingen voor een claimcommissie, als eerste stap in de richting van een volwaardig mechanisme om Oekraïne te vergoeden voor oorlogsschade als gevolg van de Russische agressie, met inbegrip van schade aan het milieu; WIJST NOGMAALS op de grote bezorgdheid die bestaat over de recente ontwikkelingen in het Midden-Oosten, en die door de Europese Raad is geuit;

9. WIJST OP het belang van de bijdrage van het zesde evaluatierapport van de Intergouvernementele Werkgroep inzake klimaatverandering (IPCC) aan de positieve afronding van de eerste algemene inventarisatie; BEKLEMT OONT de politieke relevantie van de evaluaties van klimaatoplossingen door de IPCC en ONDERSTREEPT het belang van een omvattende en tijdige oplevering van de resultaten door alle IPCC-werkgroepen tijdens de zevende evaluatiecyclus voor de tweede algemene inventarisatie, aangezien de beste beschikbare wetenschappelijke kennis een hoeksteen voor klimaatactie blijft;

RESULTATEN BOEKEN IN BAKOE

10. ROEPT OP tot een ambitieus en evenwichtig resultaat in Bakoe dat i) de temperatuurdoelstelling van 1,5 °C binnen bereik houdt, in het licht van de beste beschikbare wetenschappelijke kennis, met name de meest recente IPCC-verslagen, ii) ons allemaal op een pad zet naar veerkracht op lange termijn, en iii) voorziet in een akkoord over een doeltreffende, haalbare en ambitieuze nieuwe collectieve gekwantificeerde doelstelling inzake klimaatfinanciering (NCQG);
11. IS INGENOMEN MET de “routekaart naar de 1,5°C-doelstelling”, die zal worden uitgevoerd door de COP-voorzitterschappen van de Verenigde Arabische Emiraten (VAE), Azerbeidzjan en Brazilië (trojka), en VERZOEKT de trojka leiderschap te blijven tonen door het faciliteren van ambitieuzere NDC's in lijn met de temperatuurdoelstelling van 1,5 °C, het opvoeren van het politieke momentum en het bevorderen van ambitie op de verschillende sporen van de Overeenkomst van Parijs, op basis van de beste beschikbare wetenschappelijke kennis;
12. ONDERSTREEPT de noodzaak om gezamenlijk voort te bouwen op en uitvoering te geven aan alle aspecten van het besluit over de algemene inventarisatie en deze te weerspiegelen in alle relevante werkstromen in het kader van de Overeenkomst van Parijs; BENADRUKT dat het besluit over de algemene inventarisatie met name in de komende ronde van NDC's moet worden uitgevoerd, en ook in de jaarlijkse dialoog over de algemene inventarisatie, de VAE-dialoog, het werkprogramma inzake mitigatie en het werkprogramma voor een rechtvaardige transitie; ONDERSTREEPT het bijzondere belang van de VAE-dialoog voor een succesvolle integrale uitvoering van het besluit over de algemene inventarisatie;

13. ONDERSTREEPT het belang van het werkprogramma inzake mitigatie voor het dringend opschalen van de mitigatieambitie en -uitvoering in dit kritieke decennium, bij wijze van aanvulling op de algemene inventarisatie, en STREEFT ernaar constructief te blijven samenwerken met de partijen en belanghebbenden die geen partij zijn, met het oog op het uitwisselen van ervaringen, het in kaart brengen van synergieën en het versterken van de samenwerking tussen diverse belanghebbenden om robuust binnenlands beleid te bevorderen, na te gaan hoe sectoraal beleid de acties en ambitie op klimaatgebied kan ondersteunen, en landen in staat te stellen vooruitgang te boeken bij het uitvoeren en versterken van hun toekomstige verbintenissen om de temperatuurdoelstelling van 1,5 °C gezamenlijk binnen bereik te houden; IS INGENOMEN MET het thema van het werkprogramma inzake mitigatie van 2024: “steden, gebouwen en stedelijke systemen”; UIT zijn BEZORGDHEID over de gebrekkige vooruitgang die tot dusver met het werkprogramma inzake mitigatie is geboekt; VERZOEKT alle partijen om op constructieve wijze inhoudelijke besprekingen over mitigatiemaatregelen aan te gaan en tijdens de COP29 steun te verlenen voor een betekenisvol en ambitieus besluit over het werkprogramma inzake mitigatie, waarin de boodschappen op hoog niveau over de mondiale dialogen en op investeringen gerichte evenementen in het kader van het werkprogramma inzake mitigatie tot uiting worden gebracht, maar ook de voortgang wordt bewaakt die is geboekt bij de uitvoering van de algemene inventarisatie, en verwachtingen worden uitgesproken voor de komende ronde van NDC's; ERKENT het potentieel van het werkprogramma inzake mitigatie om input te leveren voor de nieuwe NDC's met een hoog ambitieniveau en om als katalysator te fungeren voor activiteiten van publieke en private belanghebbenden buiten het UNFCCC om, die wereldwijd nieuwe banen en groei kunnen creëren;
14. ONDERSTREEPT het belang van het werkprogramma voor een rechtvaardige transitie; VERBINDT ZICH ertoe en ROEPT alle partijen OP constructief te werken aan trajecten naar een rechtvaardige transitie waarin de mens centraal staat en waarbij niemand wordt achtergelaten, en de capaciteit te vergroten om in eigen land een rechtvaardige transitie uit te voeren op basis van een inclusieve, zinvolle en doeltreffende sociale dialoog en volwaardige, gelijke en betekenisvolle deelname van iedereen, ook van belanghebbenden die geen partij zijn;

15. MEMOREERT de conclusies van de Raad van 8 oktober 2024 over internationale klimaatfinanciering; BENADRUKT hoe belangrijk het is overeenstemming te bereiken over een NCQG inzake klimaatfinanciering en BEVESTIGT de constructieve betrokkenheid van de EU bij de beraadslagingen; ONDERSTREEPT de noodzaak van een brede en transformatieve aanpak bij het uitwerken van deze nieuwe doelstelling binnen een mondiaal kader voor klimaatfinanciering waarin alle financieringsbronnen – binnenlandse en internationale, publieke en private – elkaar aanvullen en ondersteunen en waarbij verschillende combinaties van financieringsregelingen worden overwogen; BENADRUKT dat klimaatfinanciering een middel is om de mondiale klimaatdoelstellingen te verwezenlijken; BENADRUKT in dit verband het belang van een geïntegreerde gelaagde aanpak voor de NCQG; BENADRUKT dat de doelstelling een bredere afspiegeling moet zijn van de mondiale en binnenlandse inspanningen om klimaatfinanciering te mobiliseren door middel van maatregelen ter bevordering van een stimulerend klimaat om de geldstromen wereldwijd in lijn te brengen met een traject in de richting van de doelstellingen van de Overeenkomst van Parijs en investeringsstromen op gang te brengen, met name in ontwikkelingslanden. Het verstrekken en mobiliseren van internationale klimaatfinanciering moet daarin centraal staan en moet geschieden vanuit een bredere groep van bijdragende partijen, met inbegrip van de landen die in staat zijn om bij te dragen. Een dergelijke uitbreiding van de groep bijdragende partijen biedt een gelegenheid om meer financiering vrij te maken voor kwetsbare landen en gemeenschappen en sterke wereldwijde solidariteit met hen te tonen; BENADRUKT dat er meer bijdragende partijen nodig zijn als voorwaarde voor een ambitieuze NCQG die rekening houdt met de ontwikkeling van de respectieve economische capaciteiten en toenemende aandelen in de wereldwijde broeikasgasemissies sinds het begin van de jaren 1990 en het dynamische karakter ervan; ERKENT dat ontwikkelde landen in het kader van de wereldwijde inspanningen onverminderd het voortouw moeten nemen bij het mobiliseren van klimaatfinanciering uit een groot aantal verschillende bronnen, instrumenten en kanalen; BENADRUKT dat de NCQG in haar kern gericht moet worden gebruikt voor het bieden van efficiënte, toegankelijke en doeltreffende steun aan met name kwetsbare landen en gemeenschappen met concrete resultaten; ERKENT voorts dat veel ontwikkelingslanden reeds klimaatfinanciering verstrekken en mobiliseren, onder meer via specifieke klimaatfondsen, multilaterale ontwikkelingsbanken (MDB's), nationale instellingen voor ontwikkelingsfinanciering en Zuid-Zuid-samenwerking; MOEDIGT alle bijdragende partijen AAN verslag uit te brengen over het bedrag aan verstrekte en gemobiliseerde klimaatfinanciering met het oog op meer transparantie en een sterkere coördinatie, complementariteit en samenhang tussen de verschillende bijdragende partijen en actoren, aangezien dit als katalysator kan werken voor meer klimaatfinanciering;

16. WIJST op het potentieel van artikel 6 van de Overeenkomst van Parijs om verdere ambities te bevorderen voor het dichten van de kloof naar het beperken van de opwarming van de aarde, mits transparantie en milieu-integriteit worden gewaarborgd; ONDERSTREEPT dat de nadruk moet blijven liggen op het verminderen van de binnenlandse emissies en dat compensatie niet mag worden ingezet om noodzakelijke emissiereducties uit te stellen; ROEPT de partijen OP zich constructief in te zetten om in Bakoe tot een overeenkomst te komen die bijdraagt tot de langetermijndoelstellingen van de Overeenkomst van Parijs, ambitie aanmoedigt, vooruitgang bevordert, transformatieve investeringen ondersteunt, duurzame ontwikkeling mogelijk maakt en milieu-integriteit waarborgt, en tegelijk sociale waarborgen in acht neemt, de mensenrechten, waaronder de rechten van inheemse volkeren zoals uiteengezet in de VN-Verklaring over de rechten van inheemse volken, eerbiedigt, beschermt en naleeft, en de biodiversiteit en koolstofputten tegen klimaatgerelateerde risico's beschermt; DRINGT AAN op de invoering van omvattende in artikel 6 bedoelde regels die bijdragen tot de noodzakelijke aanscherping van de wereldwijde ambitie en de verwezenlijking van emissiereducties in lijn met de temperatuurdoelstelling van 1,5 °C en een rechtvaardige transitie naar klimaatneutraliteit, die voorkomen dat er sprake is van dubbeltelling of afhankelijkheid van emissietrajecten die onverenigbaar zijn met de doelstellingen van Parijs of afhankelijk zijn van mitigatiemogelijkheden met een aanzienlijk risico op omkering, die duurzame ontwikkeling verder bevorderen en die in het algemeen borg staan voor milieu-integriteit in termen van aanbod, vraag en processen, en voor een robuuste verantwoordingsplicht, transparantie, monitoring en ambitie, alsmede een hoge kwaliteit van de mitigatieresultaten;
17. MOEDIGT de partijen AAN op alle bestuursniveaus actie te ondernemen om vooruitgang te boeken met betrekking tot de wereldwijde adaptatiedoelstelling; IS VASTBESLOTEN bij te dragen tot de uitvoering van het tweejaarlijkse werkprogramma van de Verenigde Arabische Emiraten en Belém inzake indicatoren voor een betere monitoring van de vooruitgang op het gebied van adaptatiemaatregelen, en ROEPT alle partijen OP om in de aanloop naar COP29 de technische werkzaamheden met betrekking tot de indicatoren aan te vatten, zodat vóór COP30 resultaten kunnen worden geboekt; MOEDIGT de partijen AAN NTP's, beleidsinstrumenten en planningsprocessen of -strategieën voor te stellen, te bevorderen en uit te voeren, en NEEMT ZICH VOOR de werkzaamheden te ondersteunen om tot een gunstige beoordeling van de NTP's in Bakoe te komen;

18. ONDERSTREEPT het belang van de uitvoering van het kader van de VAE voor mondiale klimaatveerkracht, dat een centrale rol speelt bij het sturen van de adaptatie-inspanningen; ONDERSTREEPT de toezegging van de EU om daar zowel in haar binnenlandse inspanningen als in haar internationale samenwerking voor in te zetten; WIJST OP de dringende noodzaak om de adaptatiemaatregelen op te voeren en ervoor te zorgen dat het kader wordt uitgevoerd en dat de ambitieuze doelstellingen ervan worden verwezenlijkt, onder meer op het gebied van water, voedsel, gezondheid en ecosystemen; BENADRUKT dat de indicatoren voor het kader van de VAE adaptatiespecifiek, uitvoerbaar, betekenisvol, ondubbelzinnig en meetbaar moeten zijn en dat zij de beoordeling van de vooruitgang op het gebied van adaptatie in latere algemene inventarisaties moeten ondersteunen;
19. VERWELKOMT de overeenkomst in het kader van het nieuwe gezamenlijke werkprogramma van Sharm El-Sheikh over de uitvoering van klimaatactie op het gebied van landbouw en voedselzekerheid, en VERBINDT ZICH ertoe van start te gaan met de werkzaamheden die zijn geschetst in de goedgekeurde routekaart voor de periode tot en met COP31 (2026); ONDERSTREEPT dat het belangrijk is onverminderd uitvoering te geven aan de COP28 VAE-verklaring over duurzame landbouw, veerkrachtige voedselsystemen en klimaatactie, en dat dringend verder werk moet worden gemaakt van duurzame en veerkrachtige voedselsystemen, en IS VASTBESLOTEN in dit verband de samenwerking met partners voort te zetten;
20. ONDERSTREEPT dat verantwoordingsplicht, zowel voor acties als voor steun, binnen het versterkt transparantiekader van essentieel belang zal zijn om vertrouwen tussen de partijen op te bouwen en in stand te houden, naarmate alle partijen hun toezeggingen op een transparante, accurate, volledige, vergelijkbare en consistente wijze gestand doen; ROEPT alle partijen OP hun eerste tweejaarlijkse transparantieverslagen uiterlijk eind dit jaar op te stellen en in te dienen, en IS VASTBESLOTEN dat zelf ook te doen, met dien verstande dat de minst ontwikkelde landen en kleine eilandstaten in ontwikkeling hun verslag naar eigen goeddunken kunnen indienen;

21. ONDERSTREEPT dat het belangrijk is de evaluatie van het uitgebreide werkprogramma van Lima en het bijbehorende genderactieplan af te ronden en deze werkzaamheden in de toekomst voort te zetten; BLIJFT VASTBESLOTEN gendergelijkheid en de empowerment van alle vrouwen en meisjes in de hele wereld te bevorderen, aangezien dit van cruciaal belang is voor doeltreffende klimaatactie, het verwezenlijken van onze klimaatdoelstellingen en het versterken van de mondiale veerkracht; ZIET ernaar UIT met alle partijen samen te werken om de werkzaamheden op het gebied van gendermainstreaming in het UNFCCC-proces op alle punten en voor alle organen en werkprogramma's voort te zetten; SPOORT alle partijen AAN om door middel van capaciteitsopbouw, planning, besluitvorming, uitvoering, monitoring en rapportage ervoor te zorgen dat vrouwen en meisjes op een volwaardige, gelijkwaardige, betekenisvolle en veilige manier kunnen deelnemen aan en leiderschap opnemen in klimaatactie, en HERINNERT aan zijn toezegging om dit te doen;

MEER ACTIE, AMBITIE, KANSEN EN STEUN

22. WAARDEERT de inspanningen van de regering van de Verenigde Arabische Emiraten in haar rol als voorzitterschap van de COP28 en IS INGENOMEN met de baanbrekende consensus die in het VAE is bereikt waarbij een streep wordt gezet onder het tijdperk van fossiele brandstoffen door de basis te leggen voor een snelle, rechtvaardige en billijke wereldwijde transitie naar klimaatneutrale economieën, geschraagd door ingrijpende, snelle en duurzame emissiereducties in lijn met het beperken van de opwarming van de aarde tot 1,5 °C;
23. ONDERSTREEPT dat het beperken van de opwarming tot 1,5 °C vraagt om een collectieve inspanning en verdere maatregelen van alle landen, met name van de grote economieën, in dit kritieke decennium. Ook moet ervoor worden gezorgd dat de wereldwijde uitstoot van broeikasgassen ten laatste vóór 2025 een piek bereikt, uiterlijk in 2030 met ongeveer 43 % en uiterlijk in 2035 met 60 % wordt verminderd ten opzichte van 2019, alsook dat zo spoedig mogelijk en uiterlijk in 2050 een nettonuluitstoot van broeikasgassen wordt bereikt;

24. DRINGT er bij alle partijen op AAN de in het besluit over de algemene inventarisatie overeengekomen wereldwijde inspanningen op te volgen en tot uiting te brengen door middel van een snelle en ambitieuze uitvoering en opschaling van de NDC's, die ruim vóór de COP30 moeten worden ingediend, in lijn met de Overeenkomst van Parijs; HERINNERT AAN het verzoek in het besluit over de algemene inventarisatie aan alle partijen die dit nog niet hebben gedaan, om de doelstellingen voor 2030 in hun NDC's zo nodig te herzien en te versterken zodat deze uiterlijk eind 2024 in overeenstemming zijn met de temperatuurdoelstelling van de Overeenkomst van Parijs, alsook aan de oproep om hun langetermijnstrategieën voor een op lage uitstoot van broeikasgassen gebaseerde ontwikkeling met het oog op een rechtvaardige transitie naar een netto-nuluitstoot van broeikasgassen tegen 2050 mee te delen of te herzien, rekening houdend met de verschillende nationale omstandigheden; NEEMT MET GROTE BEZORGDEHEID NOTA van het feit dat de NDC's van de partijen bij de Overeenkomst van Parijs momenteel gezamenlijk nog lang niet op koers liggen om de opwarming van de aarde tot 1,5 °C te beperken en de langetermijndoelstellingen van de Overeenkomst van Parijs te halen, en ROEPT alle partijen OP hun beleidslijnen en maatregelen af te stemmen op de doelstellingen van hun NDC's in lijn met de Overeenkomst van Parijs; ONDERSTREEPT dat alle landen, vooral de grote economieën: i) de ambitie van hun NDC's sinds de goedkeuring van de Overeenkomst van Parijs aanzienlijk hadden moeten verhogen, ii) ervoor hadden moeten zorgen dat hun broeikasgasemissies al een piek hadden bereikt of iii) hadden moeten aangeven dat dit uiterlijk in 2025 zou gebeuren, en in hun NDC's absolute emissiereductiedoelen voor de hele economie en voor alle broeikasgassen hadden moeten opnemen;
25. BENADRUKT dat de EU handelt volgens het mandaat van de algemene inventarisatie, onder meer door uitvoering te geven aan het "Fit for 55"-wetgevingspakket, dat de Europese Unie in staat zal stellen haar geactualiseerde NDC voor 2030 uit te voeren; ONDERSTREEPT dat volgens de ramingen van de Commissie de EU en haar lidstaten bij volledige uitvoering van het "Fit for 55"-wetgevingskader de doelstelling van de EU om de broeikasgasemissies in de EU uiterlijk in 2030 met ten minste 55 % netto te verminderen ten opzichte van de niveaus van 1990, zouden kunnen overtreffen; BENADRUKT in dit verband het belang van een snelle en volledige uitvoering van het "Fit for 55"-pakket, ermee rekening houdend dat dit kansen en uitdagingen met zich meebrengt die moeten worden aangepakt;

26. HERHAALT de oproep om op een rechtvaardige, ordelijke en billijke manier, in lijn met een traject naar 1,5 °C, af te stappen van fossiele brandstoffen in de energiesystemen en sneller maatregelen te nemen in dit kritieke decennium, teneinde in overeenstemming met de wetenschap uiterlijk in 2050 een nettonuluitstoot te bereiken; HERHAALT de oproep om tegen 2030 de capaciteit voor hernieuwbare energie wereldwijd te verdrievoudigen en het wereldwijde gemiddelde jaarlijkse verbeteringspercentage van de energie-efficiëntie te verdubbelen, en om de ontwikkeling van emissievrije en emissiearme technologieën te versnellen; ROEPT OP tot een zo snel mogelijke uitfasering van subsidies voor fossiele brandstoffen die niets doen aan energiearmoede of een rechtvaardige transitie; BENADRUKT in dit verband ook dat deze streefcijfers hand in hand moeten gaan met energiebesparingen en de wereldwijde uitfasering van de energieproductie uit en het verbruik van fossiele brandstoffen; WIJST EROP dat de partijen ertoe zijn opgeroepen om, bij de uitvoering van alle energiegerelateerde wereldwijde inspanningen die in het kader van de VAE-consensus zijn overeengekomen, op nationaal niveau bepaalde wijze en met inachtneming van de energiemix van elk land, bij te dragen aan de wereldwijde inspanningen om emissievrije en emissiearme technologieën te versnellen overeenkomstig punt 28 van de algemene inventarisatie; BENADRUKT tevens dat de decarbonisatie van de industrie moet worden versneld en dat moet worden vermeden dat industriële sectoren met moeilijk te verminderen emissies afhankelijk blijven van fossiele brandstoffen, en IS INGENOMEN MET de vooruitgang van internationale initiatieven op dit gebied.

27. BENADRUKT dat het belangrijk is al in dit decennium wereldwijd fossiele brandstoffen zonder emissiereductie uit te faseren en een piek en daling in het verbruik ervan te bereiken met het oog op de nodige mitigatie, zoals aangegeven door de IPCC; BENADRUKT in dit verband dat het belangrijk is dat de energiesector ruim vóór 2050 grotendeels vrij is van fossiele brandstoffen en dat ernaar wordt gestreefd in de jaren 2030 een volledig of grotendeels koolstofarm wereldwijd elektriciteitssysteem tot stand te brengen, waarbij er geen ruimte wordt gelaten voor nieuwe elektriciteitsproductie uit steenkool, aangezien er in die energiesector reeds op grote schaal kosteneffectieve emissievrije maatregelen beschikbaar zijn die tal van voordelen opleveren, onder meer voor duurzame ontwikkeling, de volksgezondheid en de luchtkwaliteit, het scheppen van banen en de energiezekerheid en dat het belangrijk is de bestaande wereldwijde elektriciteitsproductie uit steenkool zonder emissiereductie in energiesystemen uit te faseren om de temperatuurdoelstelling van 1,5 °C binnen bereik te houden; BEKLEMT OONT voorts dat emissiereductietechnologieën die het milieu niet ernstig schaden, op beperkte schaal bestaan en moeten worden gebruikt om emissies te verminderen, voornamelijk in sectoren waarin dat moeilijk is, en dat verwijderingstechnologieën moeten bijdragen aan negatieve emissies wereldwijd, en BENADRUKT dat deze technologieën niet mogen worden gebruikt om klimaatactie uit te stellen in sectoren waarin haalbare, doeltreffende en kostenefficiënte alternatieven voor mitigatie beschikbaar zijn, in het bijzonder in dit kritieke decennium; ONDERKENT tegelijkertijd de vooruitgang die is geboekt bij de ontwikkeling van emissiereductietechnologieën en de potentiële rol daarvan in de toekomst bij het verminderen van emissies in sectoren waarin dat moeilijk is, teneinde de decarbonisatie te versnellen en uiterlijk in 2050 klimaatneutraliteit te bereiken; ROEPT alle partijen, met name andere grote economieën, OP hun bijdrage aan de wereldwijde transitie weg van fossiele brandstoffen in energiesystemen te operationaliseren door binnenlandse plannen, beleidsmaatregelen en acties te ontwikkelen en uit te voeren; BENADRUKT dat de olie- en gasindustrie een leidende rol moet spelen in de wereldwijde inspanningen die nodig zijn om de uitstoot van broeikasgassen te verminderen; WIJST OP het potentieel voor een kosteneffectieve vermindering van methaanemissies bij de winning, de productie en het vervoer van fossiele brandstoffen, alsook in de landbouw- en de afvalsector; VERBINDT ZICH ertoe agentschappen zoals het IEA en het Irena te laten samenwerken met het UNFCCC om te zorgen voor transparante en tijdige rapportage over de verwezenlijking van de verdrievoudiging van de wereldwijde capaciteit voor hernieuwbare energie en de verdubbeling van het wereldwijde gemiddelde jaarlijkse verbeteringspercentage van de energie-efficiëntie tegen 2030, zoals toegezegd tijdens de COP28;

28. ONDERSTREEPT dat er behoefte is aan ondersteunende infrastructuur zoals transmissie- en distributienetten, elektriciteitsinterconnecties en energieopslag, en dat die van belang is voor de toegang tot energie, het concurrentievermogen, betaalbare energierekeningen, energiezekerheid, een grotere systeemflexibiliteit, elektrificatie en vraagzijdebeheer; STAAT ACHTER het verder versterken van de ontwikkeling van vaardigheden en STEUNT het scheppen van groene banen als katalysator om de voordelen te ontsluiten van de energietransitie en van de wereldwijde inspanningen om betrouwbare, gediversifieerde, duurzame, verantwoorde, hulpbronnen efficiënte en rechtvaardige mondiale, regionale en lokale toeleverings- en waardeketens te ontwikkelen en te versterken met het oog op een snellere energietransitie;
29. BEKLEMT OONT dat de volgende ronde van de NDC's vooruitgang en de hoogst mogelijke ambitie moet uitstralen; en PLEIT ER VOOR dat deze NDC's in overeenstemming worden gebracht met het besluit over de algemene inventarisatie en met de 1,5°C-doelstelling, conform de meest recente wetenschappelijke onderbouwing, dat zij voor de gehele economie geldende en absolute reductiedoelstellingen bevatten die alle broeikasgassen, sectoren en categorieën bestrijken, en dat zij worden geschraagd door concrete beleidslijnen en maatregelen; WIJST OP NIEUW OP de VAE-consensus, waarin de partijen worden aangespoord om in 2025 hun nationaal bepaalde bijdragen mee te delen met 2035 als einddatum, overeenkomstig punt 2 van Besluit 6/CMA.3; SLUIT ZICH AAN bij de conclusies van de IPCC dat er oplossingen beschikbaar zijn om de temperatuurstijging tot 1,5 °C te beperken en zal met partners samenwerken om ervoor te zorgen dat deze oplossingen in de volgende NDC-ronde tot uiting komen; ZAL ZICH samen met partnerlanden, ontwikkelingspartners en internationale organisaties, zoals het NDC-partnerschap, INZETTEN om ambitieuze NDC's te ontwikkelen en uit te voeren;
30. De Raad IS INGENOMEN MET de mededeling van de Commissie over de klimaatdoelstelling voor Europa voor 2040 en de weg naar klimaatneutraliteit tegen 2050 en NEEMT NOTA VAN van de bijbehorende aanbevelingen overeenkomstig de wetenschappelijke bevindingen; NEEMT ER NOTA VAN dat de mededeling een basis vormt voor de besprekingen en het besluit onderbouwt dat moet worden genomen over de EU-doelstelling voor 2040 en de volgende NDC's die in overeenstemming met de verbintenissen van de Overeenkomst van Parijs en de resultaten van de algemene inventarisatie ruim vóór COP30 moeten worden ingediend, met de bedoeling een leidende voorbeeldrol te spelen, op basis van de door de Commissie voor te stellen emissiereductiedoelstellingen die overeenkomstig de interne EU-procedures moeten worden overeengekomen; en daarbij ook te werken aan de voorwaarden om de voltooiing daarvan te vergemakkelijken; ROEPT ook andere internationale partners, vooral grote uitstoters, OP hun eigen ambitie op te voeren en de wereld op een spoor te zetten dat in lijn is met de 1,5 C-doelstelling;

31. BENADRUKT dat een stabiel en voorspelbaar beleidskader van belang is om helderheid te kunnen verschaffen aan investeerders, maar ook aan bedrijven, burgers en beleidsmakers, en wijst erop dat tijdig een besluit moet worden genomen over een tussentijdse doelstelling voor 2040, conform de Europese klimaatwet en de verbintenissen in het kader van de Overeenkomst van Parijs, in overeenstemming met de 1,5 C-doelstelling en met inachtneming van de resultaten van de algemene inventarisatie; IS INGENOMEN MET de tussentijdse evaluatie van het 8e Milieuactieprogramma (8e MAP); ONDERSTREEPT dat om de prioritaire doelstellingen van het 8e MAP te verwezenlijken en rekening te houden met de sociaal-economische gevolgen voor gevoelige sectoren, het van cruciaal belang zal zijn de naar aanleiding van de Europese Green Deal vastgestelde wetgevingshandelingen verder uit te voeren;
32. HERHAALT dat internationale inzet door middel van sterk, op regels gebaseerd multilateralisme van essentieel belang is om de klimaatverandering wereldwijd met succes aan te pakken; HERINNERT AAN de conclusies van de Raad van 18 maart 2024 over groene diplomatie¹ van de EU en HERHAALT in dit verband de toezegging om via actieve Europese groene, klimaat- en energiediplomatie nauw samen te werken met internationale partners om de wereldwijde rechtvaardige en inclusieve transitie te kunnen versnellen;
33. BENADRUKT het belang van doeltreffende samenwerking met ontwikkelingslanden, onder meer door capaciteitsopbouw en technische en financiële steun uit alle bronnen, om de problemen als gevolg van de klimaatverandering en de gevolgen ervan aan te pakken en de voordelen van de transitie naar een klimaatneutrale en klimaatbestendige economie veilig te stellen;
34. Onderkent de bevindingen van de IPCC dat klimaatbestendige ontwikkeling adaptatie en mitigatie in zich bergt, zodat door intensievere internationale samenwerking duurzame ontwikkeling dichterbij komt voor iedereen; BENADRUKT dat mitigatiemaatregelen die de CO₂-uitstoot beperken, in combinatie met een sterke vermindering van andere broeikasgasemissies, het tempo en de omvang van de opwarming terugdringen, waardoor de doeltreffendheid en het vermogen om plannen te maken toenemen; BEKLEMT OONT dat wanneer tempo en omvang van klimaatverandering toenemen, de kans toeneemt dat de adaptatielimieten worden overschreden, en ONDERSTREEPT derhalve dat mitigatie en adaptatie complementair en essentieel zijn om klimaatverandering aan te pakken, en DRINGT EROP AAN dat er wereldwijd een ingrijpende, snelle en duurzame emissiereductie plaatsvindt om ten minste tot nettonul CO₂-emissies te komen, in lijn met een traject naar 1,5 °C, teneinde ons adaptatievermogen veilig te stellen;

¹ Doc. 7865/24.

35. ERKENT dat het steeds belangrijker wordt het adaptatievermogen te verbeteren, veerkracht op te bouwen en kwetsbaarheid voor klimaatverandering te verminderen, en ONDERSTREEPT de centrale rol van holistische, inclusieve en doeltreffend uitgevoerde nationale adaptatiestrategieën en -plannen; ROEPT alle partijen OP zich meer in te spannen om klimaatadaptatie en -veerkracht in ter zake dienende en bestaande beleidsmaatregelen, sectoren, programma's en activiteiten te integreren en daarin gemeengoed te maken, aangezien deze inspanningen van cruciaal belang zijn om de toenemende bedreigingen van klimaatverandering het hoofd te bieden; WIJST OP de steun van de EU voor internationale klimaatveerkracht en -paraatheid, beleid en stimulansen ter bevordering van klimaatbestendige investeringen, en de gerichte steun aan partnerlanden, met name voor activiteiten die bijdragen aan de uitvoering van de verschillende fasen van het adaptatiebeleid (risicobeoordeling, planning, uitvoering, monitoring, evaluatie en leren);
36. ONDERSTREEPT dat alomvattend klimaatrisicobeheer van cruciaal belang is om klimaatveerkracht voor de lange termijn op te bouwen en verlies en schade door de negatieve effecten van klimaatverandering te voorkomen, te minimaliseren en aan te pakken; ONDERSTREEPT de aanhoudende inspanningen van de EU en haar lidstaten om de risico's van klimaatverandering, zowel in de Unie als daarbuiten, te voorkomen en te beperken, zoals blijkt uit de formulering en uitvoering van adaptatiestrategieën en -plannen van alle lidstaten, en wijst op de stimulansen voor de Europese missie inzake adaptatie en uitvoering van de adaptatiestrategie van de EU; IS INGENOMEN MET de Europese klimaatrisicobeoordeling (EUCRA) en de mededeling van de Commissie over klimaatrisicobeheer, die het vaststellen van beleidsprioriteiten op adaptatiegebied in Europa en beleidsontwikkeling in klimaatgevoelige sectoren zal ondersteunen, en NEEMT met grote bezorgdheid NOTA van hun bevindingen over het dreigende gevaar en de risico's van klimaatverandering voor de burgers, het financiële stelsel en de hele economie, alsook over het feit dat veel van de vastgestelde risico's kritieke niveaus hebben bereikt en dringende en doortastende maatregelen vereisen;

37. BENADRUKT dat het van essentieel belang is de wereldwijde temperatuurstijging tot 1,5 °C te beperken om verliezen en schade door de negatieve gevolgen van klimaatverandering te voorkomen, tot een minimum te beperken en aan te pakken; HERHAALT dat de EU vastbesloten is fors in te zetten op maatregelen om verlies en schade te voorkomen, tot een minimum te beperken en aan te pakken, overeenkomstig artikel 8 van de Overeenkomst van Parijs; ONDERSTREEPT dat er op verlies en schade niet één alleenzalmakend antwoord is en dat de veelheid aan reacties moet worden versterkt en tegelijk de synergieën en samenhang tussen bestaande en nieuwe responsregelingen voor verlies en schade wereldwijd moeten worden verbeterd;
38. WAARDEERT de toezeggingen die in Dubai en daarna zijn gedaan om te beginnen met de operationalisering van het Fonds voor respons op verlies en schade; IS in dit verband INGENOMEN MET het werk van de raad van bestuur van het fonds om zijn governance en institutionele regelingen tijdig af te ronden; Benadrukt dat het fonds en de financieringsregelingen in samenhang moeten werken en de bestaande mechanismen moeten gebruiken, zoals het internationaal mechanisme van Warschau voor verlies en schade door klimaatverandering, zijn uitvoerend comité en zijn netwerk van Santiago; ONDERSTREEPT dat nieuwe financieringsregelingen, waaronder het fonds, snel operationeel moeten zijn, in de context van het bestaande en nieuwe landschap ter ondersteuning van ontwikkelingslanden die bijzonder kwetsbaar zijn voor de negatieve gevolgen van klimaatverandering, en om op vrijwillige basis steun te blijven verlenen uit een breed scala aan financieringsbronnen, waaronder subsidies en concessionele leningen uit openbare, particuliere en innovatieve bronnen; ROEPT voorts alle ter zake dienende initiatieven en instellingen zoals MDB's, internationale financiële instellingen (IFI's), klimaatfondsen, VN-agentschappen, bilaterale agentschappen en andere betrokken belanghebbenden, OP om binnen de grenzen van hun mandaat schade en verlies aan te pakken en werkzaamheden op dat gebied op coherente en gecoördineerde wijze te ondersteunen;

39. IS ZICH ERVAN BEWUST dat publieke klimaatfinanciering, ook op internationaal niveau, van cruciaal belang blijft voor de ondersteuning van kwetsbare landen en gemeenschappen, vooral die welke onevenredig worden getroffen door de gevolgen van klimaatverandering, met name de minst ontwikkelde landen en kleine eilandstaten in ontwikkeling; ONDERSTREEPT dat officiële ontwikkelingshulp efficiënt moet worden benut, maar ook als aanjager om middelen uit andere bronnen te mobiliseren; BENADRUKT de aanhoudende problemen voor veel ontwikkelingslanden, vooral die met aanzienlijk beperkte capaciteit, om toegang te krijgen tot klimaatfinanciering, en de noodzaak om daar meer aan te doen, zodat ontwikkelingslanden met ambitieuze NDC's in staat zijn hun nationale klimaat- en energietransitie te versnellen en de nationale klimaatveerkracht te versterken;
40. JUICHT TOE dat de ontwikkelde landen hun collectieve doelstelling hebben verwezenlijkt om 100 miljard USD aan klimaatfinanciering beschikbaar te stellen voor ontwikkelingslanden, in het kader van echte mitigatiemaatregelen en transparantie bij de uitvoering, en dat in 2022 115,9 miljard USD is toegewezen en gemobiliseerd; HERINNERT aan de belangrijke bijdrage van de EU en haar lidstaten in dit verband en HERHAALT dat zij vastbesloten zijn om de doelstelling tot en met 2025 te blijven halen; BEVESTIGT tevens de toezegging om de synergieën tussen de agenda's voor de financiering van klimaat, biodiversiteit en duurzaam landbeheer verder te versterken; ONDERKENT dat bestaande, nieuwe en innovatieve financieringsbronnen, onder meer uit de fossiele-brandstofsector, in kaart moeten worden gebracht en moeten worden aangewend om de meest kwetsbare landen te ondersteunen bij de mitigatie en opbouw van klimaatveerkracht; ONDERKENT tevens dat het genderresponsief aspect van klimaatfinanciering verder moet worden verbeterd;
41. ZIET het belang IN van meer financiering om veerkracht op te bouwen en de capaciteit voor klimaatadaptatie te vergroten; BEVESTIGT dat de EU en haar lidstaten vastbesloten zijn om gehoor te geven aan de dringende vraag om ervoor te zorgen dat het niveau van de collectieve op klimaatadaptatie gerichte klimaatfinanciering door de ontwikkelde landen aan ontwikkelingslanden uiterlijk in 2025 is verdubbeld ten opzichte van het niveau van 2019; BENADRUKT de cruciale rol van internationale concessionele financiering en nationale overheidsfinanciering bij het ondersteunen en stimuleren van adaptatie-inspanningen met adequate programmering, planning en budgettering; hierbij staat een betere toegankelijkheid voorop en wordt particuliere financiering niet uitgesloten;

42. HERHAALT dat wereldwijde geldstromen in lijn brengen met een traject naar broeikasgasarme en klimaatveerkrachtige ontwikkeling een essentiële doelstelling van de Overeenkomst van Parijs is; BENADRUKT dat dit mondiale en dringende actie vergt, met een voortgezette en versnelde hervorming van de internationale financiële architectuur; HERHAALT dat overheidsfinanciering alleen ontoereikend is om tot een klimaatneutrale en veerkrachtige wereldeconomie te komen en dat het mobiliseren van particuliere en innovatieve bronnen van klimaatfinanciering van essentieel belang is voor een succesvolle en rechtvaardige transitie; ONDERSTREEPT dat het leeuwendeel van de voor de groene transitie vereiste investeringen door particuliere investeringen zullen moeten worden gedragen en IS ZICH ERVAN BEWUST dat hiervoor in alle landen de nationale en internationale financiële systemen op elkaar moeten worden afgestemd om publieke en private financieringsstromen te verschuiven van emissie-intensieve activiteiten die schadelijk zijn voor het klimaat, naar broeikasgasarme en klimaatveerkrachtige ontwikkeling; BENADRUKT dat de particuliere sector op grote schaal moet worden gemobiliseerd met doeltreffende en geloofwaardige beleidskaders waarmee marktfalen en andere belemmeringen voor meer investeringen kunnen worden aangepakt; MOEDIGT alle partijen AAN om transparante en robuuste verslaglegging over openbare en particuliere financiering die voor klimaatactie wordt verstrekt en vrijgemaakt, te bevorderen en ONDERKENT in dit verband dat stappen moeten worden gezet bij de uitvoering, monitoring en tracering van de afstemming van geldstromen, en dat marktdeelnemers consistente, vergelijkbare en betrouwbare informatie moeten krijgen; NEEMT met grote bezorgdheid KENNIS van de omvang van de particuliere financiering waarmee nog steeds niet op de Overeenkomst van Parijs afgestemde mondiale activiteiten worden ondersteund, in het bijzonder in de sector fossiele brandstoffen, en van de schadelijke prikkels die nog steeds van kracht zijn ondanks het besluit dat is overeengekomen in Glasgow over de uitfasering van die maatregelen en in Parijs over het in lijn brengen van geldstromen overeenkomstig artikel 2, lid 1, punt c), wat onder meer vereist dat de investeringsstromen naar infrastructuur voor fossiele brandstoffen wereldwijd worden verminderd, en waarbij wordt erkend dat er behoefte is aan bepaalde investeringen, onder meer met het oog op het herbestemmen en toekomstbestendig maken van infrastructuur, die in lijn zijn met een traject van 1,5 °C; IS HET EENS MET de bevindingen van de IPCC dat de publieke en private financieringsstromen voor fossiele brandstoffen nog steeds groter zijn dan die voor adaptatie en mitigatie van klimaatverandering;

43. MOEDIGT MDB's en andere internationale financiële instellingen AAN om, binnen de grenzen van hun mandaat, meer inspanningen te leveren om de uitvoering van de resultaten van de algemene inventarisatie te ondersteunen, onder meer door meer particuliere klimaatfinanciering aan te trekken en maatregelen te nemen om met betere stimulerende omgevingen voor een doeltreffende inzet van klimaatfinanciering te zorgen, en hun strategieën, activiteiten en investeringen af te stemmen op de doelstellingen van de Overeenkomst van Parijs, onder meer door de nodige hervormingen door te voeren binnen de bredere hervorming van de internationale financiële architectuur teneinde alle geldstromen in lijn te brengen met een traject naar broeikasgasarme en klimaatbestendige ontwikkeling, alsook om de schaal en doeltreffendheid van klimaatfinanciering verder te vergroten en de toegang daartoe te vereenvoudigen; IS INGENOMEN MET de lopende inspanningen van MDB's om hun inzet voor klimaatfinanciering op te voeren, leningen en acties af te stemmen op de doelstellingen van de Overeenkomst van Parijs, om hun gezamenlijke aanpak voor het volgen van en rapporteren over de output en resultaten van klimaatfinanciering verder te ontwikkelen, alsook met de gezamenlijke MDB-methode voor de afstemming op de Overeenkomst van Parijs, de herziening van het kader voor kapitaaltoereikendheid van de G20 en andere strategieën die een aantal belangrijke MDB's, hebben vastgesteld waaronder, als koplopers, de Europese Investeringsbank, de Europese Bank voor Wederopbouw en Ontwikkeling en de Wereldbankgroep, en ROEPT OP dit alles snel uit te voeren; Onderstreept de belangrijke rol die MDB's is toebedeeld om uiterlijk in 2030 de mondiale doelstellingen inzake hernieuwbare energie en energie-efficiëntie te verwezenlijken om aldus te kunnen bijdragen aan een rechtvaardige en billijke transitie weg van fossiele brandstoffen, zodat een groter deel van de investeringen naar ontwikkelingslanden en opkomende economieën gaat;
44. JUICHT TOE dat in de algemene inventarisatie de rol van regeringen, centrale banken, commerciële banken, institutionele beleggers en andere financiële actoren wordt erkend, dit teneinde de beoordeling en het beheer van klimaatgerelateerde financiële risico's te verbeteren en de toegang tot klimaatfinanciering in alle geografische gebieden en sectoren te verzekeren of te verbeteren, en BENADRUKT dat innovatieve opties moeten worden onderzocht om de middelen voor concessionele financiering voor klimaatactie uit te breiden, onder meer door koolstofbeprijzing en heffingen voor de uitvoering van klimaatactie, zodat schadelijke prikkels kunnen worden terugschroefd; IS INGENOMEN MET de werkzaamheden van de mondiale evaluatie door deskundigen inzake schuld, natuur en klimaat en het Pact van Parijs voor mens en planeet;

45. WIJST EROP hoe doeltreffend koolstofbeprijzing is voor emissiereductie, het stimuleren van groene investeringen en het gelijktijdig omvormen van de energie- en industriector, zoals het EU-emissiehandelssysteem aantoot; VERZOEKT de partners met de EU samen te werken aan de ontwikkeling van een mondiale aanpak voor koolstofbeprijzing en STEUNT en MOEDIGT alle rechtsgebieden AAN om hun eigen binnenlandse koolstofbeprijzingsmechanismen in te voeren of te verbeteren, daarbij wijzend op hun potentieel om inkomsten te genereren ter ondersteuning van de uitvoering van hun NDC's, onder meer door de instrumenten voor koolstofbeprijzing af te stemmen op de oproep tot actie voor op de Overeenkomst van Parijs afgestemde koolstofmarkten en door deel te nemen aan internationale initiatieven zoals de Coalitie van ministers van Financiën voor klimaatactie, het Bridgetown-initiatief en de Klimaatverklaring van Nairobi; BENADRUKT dat er actie moet worden ondernomen om de wereldwijde koolstofbeprijzing op te schalen;

BELANGHEBBENDEN DIE GEEN PARTIJ ZIJN EN ANDERE INTERNATIONALE ORGANISATIES EN PROCESSEN

46. BENADRUKT het belang en de noodzaak van actie van belanghebbenden die geen partij zijn, vooral het maatschappelijk middenveld, bedrijven, financiële instellingen, steden en subnationale overheden, inheemse volken, lokale gemeenschappen, jongeren en onderzoeksinstellingen, onder meer binnen het UNFCCC-proces, en MOEDIGT AAN zich te blijven inzetten voor de doeltreffende uitvoering van de Overeenkomst van Parijs en de uitvoering van de resultaten van de algemene inventarisatie, onder meer via het mondiaal klimaatactieplan; ONDERSTREEPT in het bijzonder de cruciale rol van de particuliere sector en particuliere financiering. IS INGENOMEN MET de krachtige inzet van beide klimaatkampioenen op hoog niveau (High-Level Climate Champions) voor het versterken van de klimaatactie en MOEDIGT deze inzet AAN; IS tevens INGENOMEN MET de forse inspanningen van in de Unie gevestigde zakelijke actoren om oplossingen te bieden die wereldwijd klimaatmaatregelen kunnen versnellen; NEEMT NOTA van de krachtige oproepen van het maatschappelijk middenveld, met name van kinderen en jongeren, om ambitieuzere klimaatmaatregelen te nemen, rekening houdend met de intergenerationele billijkheid, en de noodzaak om een sociaal gunstige ecologische transitie tot stand te brengen die rekening houdt met de behoeften van de mensen; ONDERKENT in dit verband de noodzaak van inclusieve publieke participatie, toegang van het publiek tot informatie, en omgevingen waarin de actieve inzet van het publiek kunnen gedijen, alsook van toegang tot informatie bij de planning en uitvoering van klimaatactie; ONDERSTREEPT het belang van onderwijs, opleiding, participatie van het publiek en internationale samenwerking op het gebied van klimaatverandering, in overeenstemming met de actie voor klimaatempowerment;

47. ROEPT, conform de algemene inventarisatie, een OP TOT oplossingen voor de transitie naar duurzame levensstijlen en consumptie- en productiepatronen, onder meer zoals een circulaire economie dit aanpakt, ONDERKENT de toenemende vraag naar fossiele brandstoffen en energie voor de productie van kunststoffen alsook de onderlinge verbanden met klimaatverandering en de schadelijke gevolgen van kunststofverontreiniging voor de klimaatveerkracht, de menselijke gezondheid en ecosystemen; DRINGT EROP AAN een einde te maken aan de kunststofverontreiniging in het milieu en VERWELKOMT het werk van het intergouvernementeel onderhandelingscomité (INC) om een internationaal juridisch bindend instrument in het leven te roepen om een einde te maken aan kunststofverontreiniging;
48. ONDERKENT het leiderschap en de verantwoordelijkheden van lokale actoren, waaronder lokale en regionale overheden, bij het versnellen en verbreden van sociaal rechtvaardige klimaatactie; DRINGT AAN OP oplossingen die recht doen aan het belang van de overgang naar duurzame levensstijlen en duurzame consumptie- en productiepatronen, en SPREEKT ZICH UIT VOOR het activeren van burgers om zich echt in te zetten voor de overgang naar dergelijke levensstijlen, onder meer door middel van benaderingen van de circulaire economie, en BENADRUKT de behoefte aan nauwere samenwerking met lokale en regionale overheden en gemeenschappen bij de voorbereiding en uitvoering van NDC's, NAP's, strategieën en LTS's (langetermijnstrategieën);
49. HERINNERT ERAAN dat de emissies van het internationale lucht- en zeevervoer daadwerkelijk moeten worden aangepakt en uiteindelijk tot nul moeten worden teruggebracht; IS INGENOMEN MET de vooruitgang die de Internationale Maritieme Organisatie (IMO) heeft geboekt met haar herziene broeikasgasstrategie, die een grotere gemeenschappelijke ambitie omvat om de broeikasgasemissies van de internationale scheepvaart tussen uiterlijk in of rond 2050 tot nul terug te dringen, met 2030 en 2040 als indicatieve controlepunten; De broeikasgasstrategie bevat ook een nieuw ambitieniveau met betrekking tot het invoeren tussen nu en 2030 van alternatieve technologieën, brandstoffen of energiebronnen met geen of bijna geen broeikasgasemissies; MOEDIGT de IMO AAN haar werkzaamheden voort te zetten om uiterlijk midden 2025 maatregelen te ontwikkelen en goed te keuren waarmee alle doelstellingen van de strategie worden gehaald, en een norm in te voeren voor de geleidelijke vermindering van de broeikasgasintensiteit van scheepsbrandstoffen, alsook een beprijzingsmechanisme voor broeikasgasemissies in de zeevaart; ROEPT de lidstaten van de Internationale Burgerluchtvaartorganisatie (ICAO) OP om uiterlijk tijdens de Algemene Vergadering van de ICAO in 2025 overeen te komen het ambitieniveau van Corsia te versterken in overeenstemming met de ambitieuze langetermijndoelstelling van Corsia om de doelstellingen van de Overeenkomst van Parijs te verwezenlijken;

50. STELT OPNIEUW dat het van cruciaal belang is dat de natuur en mariene, zoetwater-, kust- en terrestrische ecosystemen in stand worden gehouden, worden beschermd en worden hersteld met het oog op de verwezenlijking van de 1,5°C-doelstelling, onder meer door meer inspanningen te leveren om ontbossing en bosdegradatie uiterlijk in 2030 een halt toe te roepen en om te keren en door oceanen en kust- en zoetwaterecosystemen in stand te houden en te herstellen, en dat bergecosystemen als bijzonder klimaatkwetsbare regio's in stand worden gehouden, zoals in de algemene inventarisatie wordt gesteld; HERINNEREND aan zijn aanmoediging om de oceaangerelateerde klimaatactie verder te versterken en INGENOMEN MET de in het kader van het UNFCCC gehouden dialoog over oceanen en klimaatverandering;
51. WIJST er MET KLEM op dat het verband tussen water en klimaat moet worden aangepakt; HERINNERT in dit verband AAN de conclusies van de Raad over water in het externe optreden van de EU² en de conclusies van de Europese Raad, waarin wordt erkend dat er op EU- en mondiaal niveau meer maatregelen moeten worden genomen op het gebied van water, en het belang van een strategische aanpak van waterzekerheid³ wordt onderstreept; ONDERKENT de centrale rol van aquatische ecosystemen, met name wetlands en kustecosystemen, voor klimaatmitigatie en -adaptatie, en de noodzaak om watervoorraden te beschermen, te herstellen en duurzaam te beheren, met in dit verband het zwaartepunt op natuurgebaseerde oplossingen en ecosysteemgebaseerde benaderingen, om aldus de negatieve gevolgen van klimaatverandering tot een minimum te beperken en het adaptatievermogen te vergroten; IS INGENOMEN MET de resultaten van de VN-waterconferentie van 2023, de bijbehorende wateractieagenda, de uitvoering van het Waterverdrag en de uitvoering van de VN-systeembrede strategie voor water en sanitaire voorzieningen, onder meer door water- en zoetwaterecosystemen in alle ter zake dienende VN-processen te integreren; ONDERKENT de centrale rol van ruimtelijke ordening bij klimaatadaptatie, bijvoorbeeld door bij de planning van activiteiten rekening te houden met door het klimaat veroorzaakte waterschaarste en overstromingsrisico's;
52. WIJST OP de ongekende toename van de frequentie en omvang van extreme klimaatgebeurtenissen, veranderingen in weerpatronen en natuurrampen, die schade berokkenen aan materieel en immaterieel cultureel erfgoed en OP de kracht van cultuur en erfgoed om het bewustzijn te vergroten en synergieën op alle niveaus van de samenleving te in te zetten om klimaatactie te ondernemen, en IS INGENOMEN MET de opname van de bescherming van cultureel erfgoed in het kader van de VAE voor mondiale klimaatveerkracht.

² Doc. 14108/21.

³ Doc. EUCO 4/23.